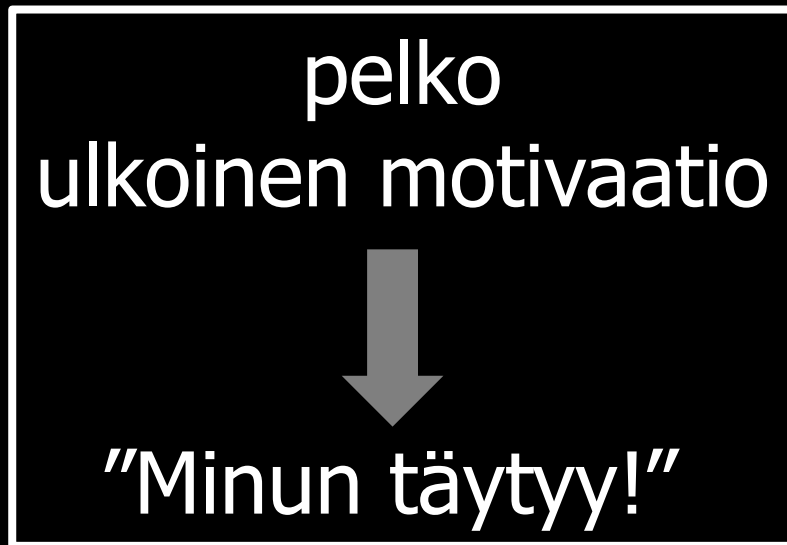

Mielekkyyys,
hyvä elämä ja tulevaisuus
sivistyksen oppimisen ja
työn näkökulmasta

Miksi teemme sitä, mitä teemme?

Sisäistä motivaatiota
tarvitaan, jotta ihminen voisi
olla kaikkea sitä, mitä hän
omista lähtökohdista käsin
parhaimmillaan voi olla.

SISÄLTÖ

1. Elämän mielekkyys
2. Rikastava vuorovaikutus
3. Ihmisyhteisöksi organisoituminen
4. Jatkuvan oppimisen kannattelemine
5. Täysi ihmisuus tekoälyistyvässä yhteiskunnassa

1

Elämän
mielekkäisyys

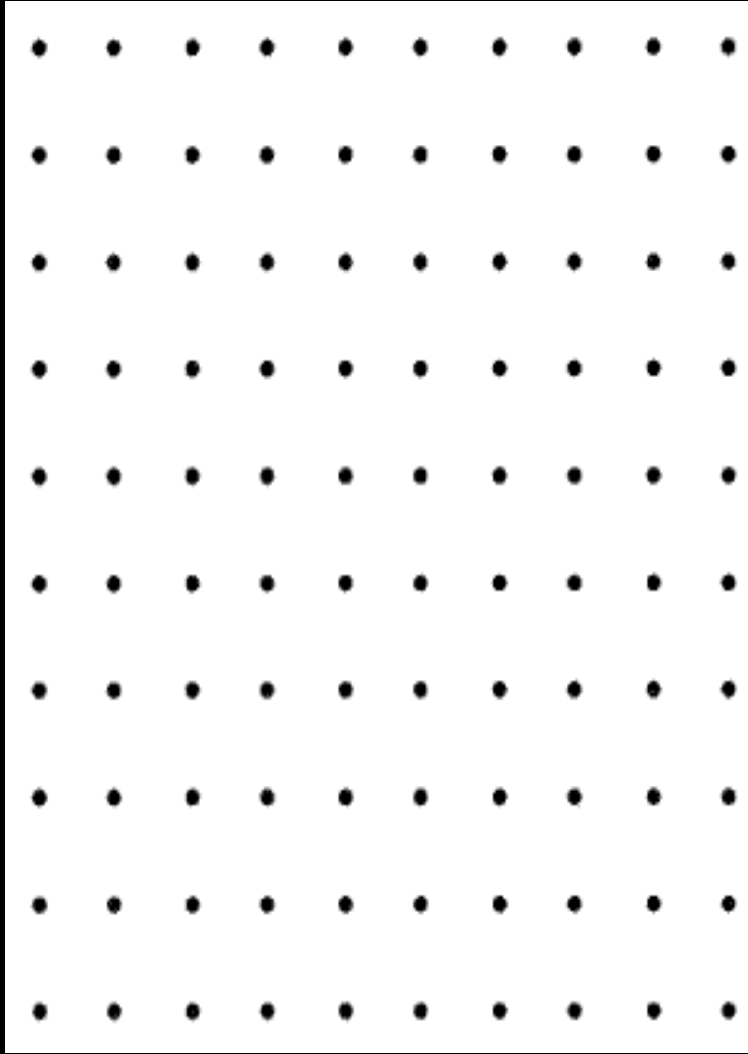
Mielekkyyden kokemukset muodostuvat
kytköksistä johonkin
itsen ulkopuolella olevaan arvokkaaseen

**Tämän minä
osaan**

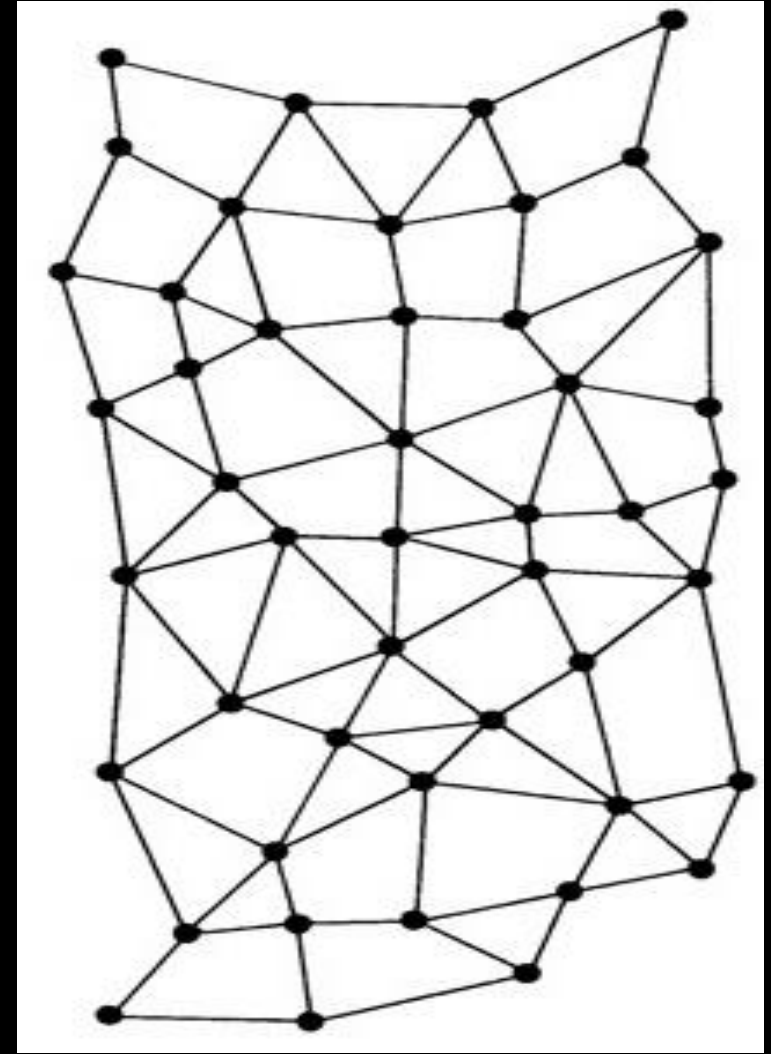
mielekkyys
merkitys
motivaatio
flow

**Tätä maailma
tarvitsee**

Merkitykset syntyvät kytköksissä itseä ympäröivään maailmaan

yksilökeskeisyys, eristyneisyys,
irralisuus

liittyminen, kuuluminen, osallisuus

Rikastava
vuorovaikutus

Rikastavat ja voimauttavat kohtaamiset ihmisen mahdollisuutena

- Väittelyssä valitaan voittaja ja häviäjä
- Keskustelun lopputulos on kompromissi
- Dialogisuus synnyttää uutta ja ennalta-arvaamatonta

Timo Pajunen

jaettu ymmärrys
moniäänisyys
kohtaava läsnäolo

järki + tunne + mielikuviutus

**Kognitiivinen
lähestyminen**

Asioiden tekeminen
paremmin

**Metakognitiivinen
lähestyminen**

Tehdään parempia
asioita

**Transformatiivinen
lähestyminen**

Määritellään ihmisenä olemista
ja suhdetta ympäröivään
todellisuuteen uudelleen

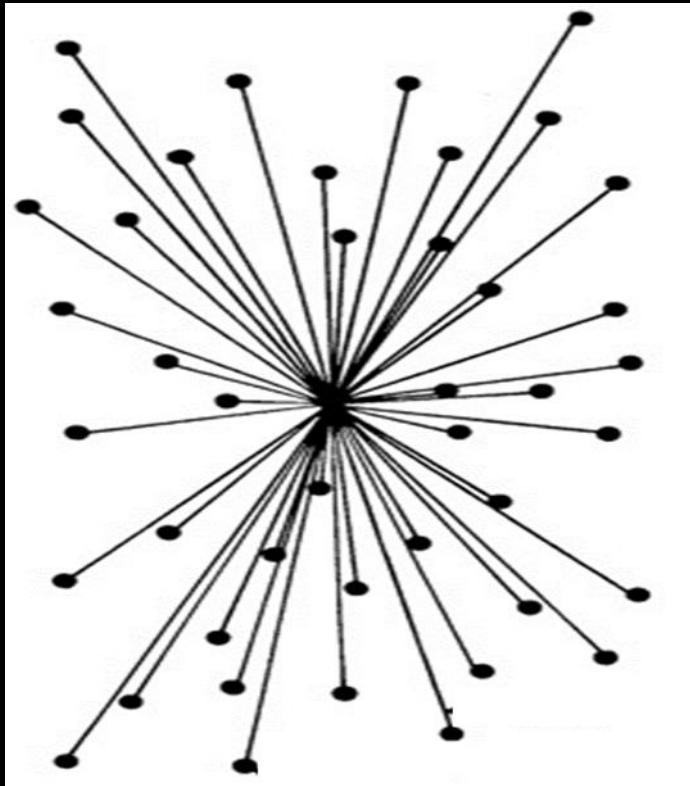
Taide, mielikuvittelu ja leikki

1. Tuottaa havahtumisia
2. Saattaa toisenlaiseen
3. Täydentää ja uudistaa todellisuuskäsitystä
(maailmankuvaa)
4. Tarjoaa merkityksiä olemassaololle
5. Ylevöittää mieltä
6. Vahvistaa myötätuntoa

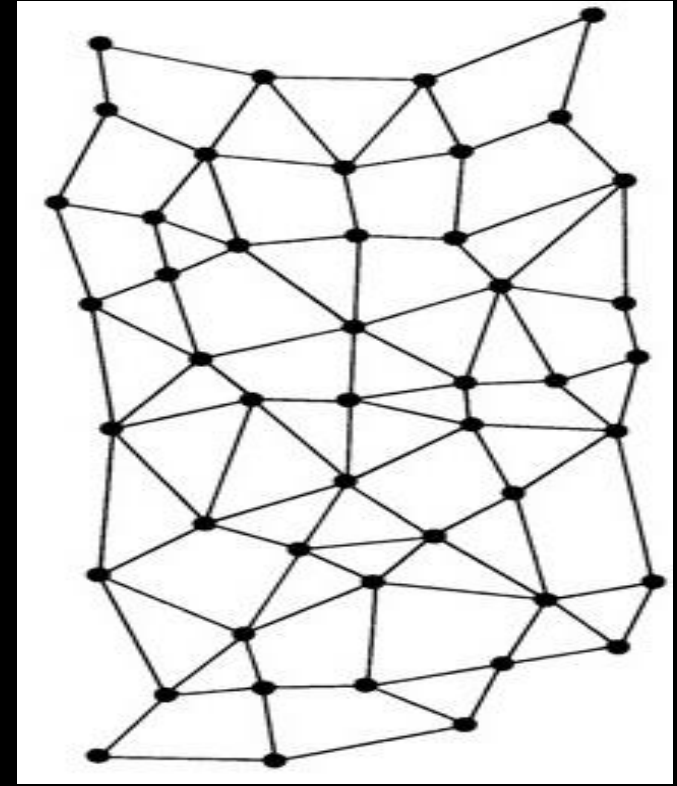
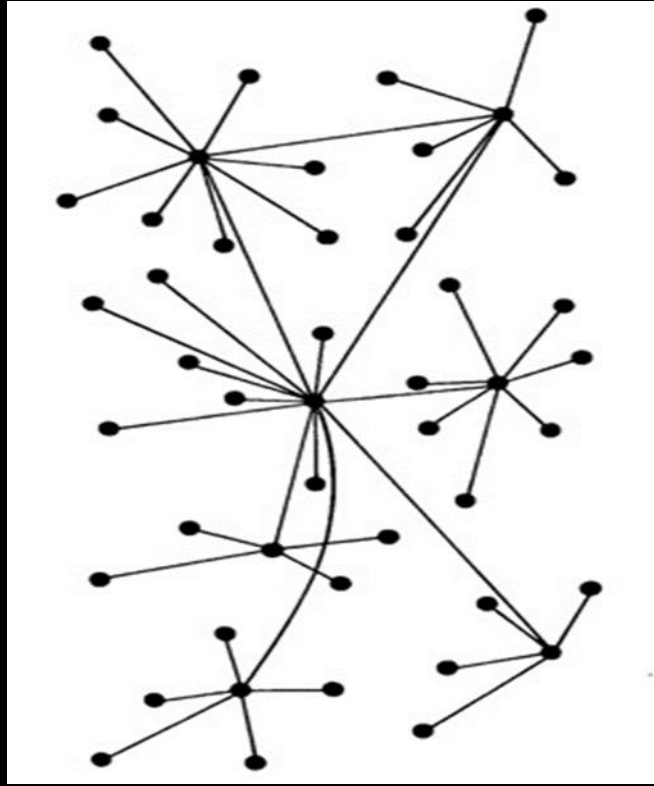
3

Ihmisyhteisöksi
organisoituminen

Motivoitumista tukeva organisoituminen

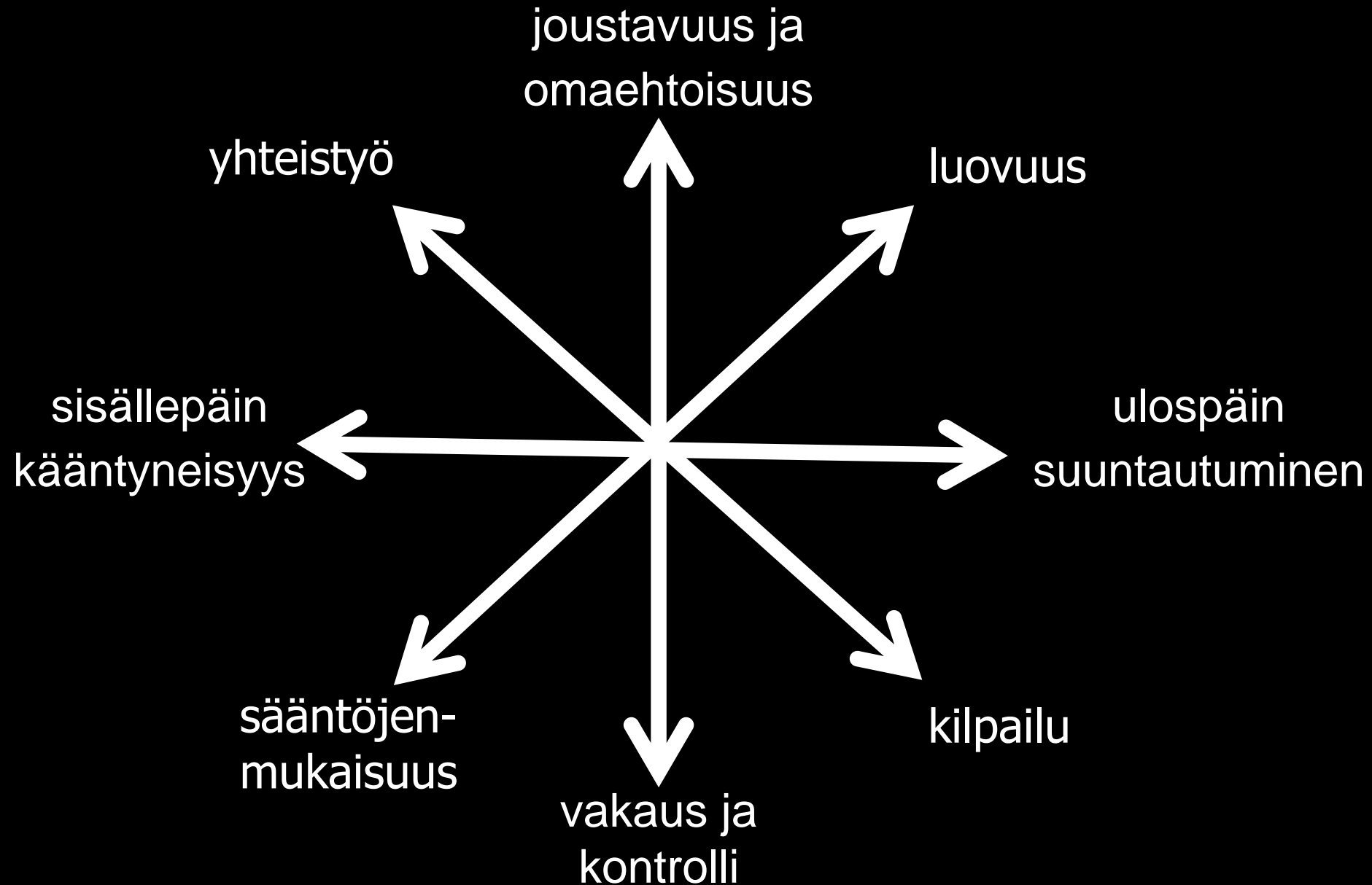
”Minun täytyy”

”Minä haluan”

Kilpailevat arvot ihmisyhteisössä

Vahvuudet huomion kohteeksi

Onko kukoistavan lähisuhteen, työyhteisön ja yhteiskunnan idea siinä, että tunnistamme toistemme erinomaisuudet ja saamme ne liekkeihin?

Jatkuvan oppimisen
kannatteleminen

4

Miten jatkuvaa oppimista tuetaan?

Itsearvostuksen teoria	Arvokkaaksi ihmiseksi itsensä kokeminen ennustaa hyviä oppimistuloksia <ul style="list-style-type: none">Hyväksytyksi tuleminenItsensä tarpeelliseksi kokeminen
Minäpystyvyysteoria	Myönteinen käsitys omasta pystyvyydestä ennustaa hyviä oppimistuloksia
Odotusarvoteoria	Osaamisen itselle tuottama hyöty määrittää oppimista > tärkeäksi koettu asia opitaan helpoiten
Päämääräteoria	Tavoitteen koettu laatu määrittää oppimista <ul style="list-style-type: none">Selkeät, sopivan haastavat ja yhdessä suunnitellut tavoitteet ennustavat hyviä oppimistuloksia.Kannustava palaute lisää motivaatiota.
Attribuutioteoria	Onnistumisiin ja epäonnistumisiin liittyvät selitykset määrittävät oppimista <ul style="list-style-type: none">Pysyvien henkilökohtaisten ominaisuuksien liittäminen onnistumiseen ennustaa hyviä oppimistuloksia.Pysyvien henkilökohtaisten ominaisuuksien liittäminen epäonnistumiseen ennustaa heikkoja oppimistuloksia.
Älykkyysteoriat	Älykkyyden muuttumiseen uskomisen ennustaa hyviä oppimistuloksia

Covington, M. (1992). Making the grade: A self-worth perspective on motivation and school reform. New York: Cambridge University.

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. New York: Freeman.

Wigfield, A. & Eccles, J. (2000). Expectancy-value theory of achievement motivation. Contemporary Educational Psychology 35, 193-202.

Locke, E. A., Cartledge, N., & Koepfel, J. (1968). The motivational effects of knowledge of results: A goal-setting phenomenon? Psychological Bulletin, 70, 474-485.

Elliot, Andrew (2006). The Hierarchical Model of Approach-Avoidance Motivation. Motivation and Emotion 30 (2), 111-116.

Dweck, C. (2002). The development of ability conceptions. In: Wigfield, A. & Eccles, J. (eds.). San Diego: Academic Press, 57-88.

5

Täysi ihmisuus
tekoälyistyvässä
yhteiskunnassa

Työstä toiseen siirrettävät taidot korostuvat tulevaisuudessa

- oppimaan oppiminen
- itsen johtaminen, itsereflektio
- yhdessätoiminen, empatia, rikastava vuorovaikutus
- ratkaisukeskeisyys, luova ongelmanratkaisu
- systeemiajattelu, muotoiluajattelu

KOROSTUU NYT

- **tiedot**
- **taidot**
- **pystyvyydet**
- **osaamiset**
- **kompetenssit**

TULEVAISUUDESSA

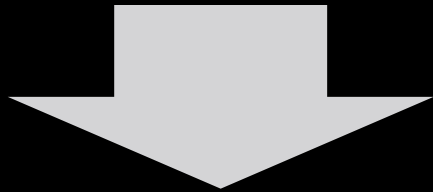
- **suhtautuminen**
- **asennoituminen**
- **motivoituminen**
- **itseohjautuminen**
- **itsereflektio**

> Kaiken voi oppia?

> Ihminen on parhaimmillaan siinä, mistä tykkää?

Tekoäly

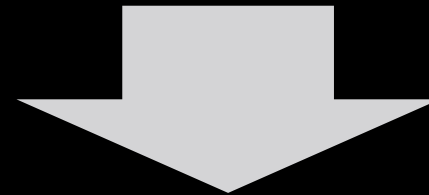
- lukittu tapa hahmottaa ympäröivää todellisuutta
- hallinnan tuntu
- määrällinen orientaatio
- oman olemassaolon tiedostamattomuus

**Vanhojen latujen
parantelu**

Ihminen

- avoimuus uusille tulkinnoille ympäröivästä maailmasta
- keskeneräisyys
- laadullinen orientaatio
- oman olemassaolon tiedostaminen

**Uudelle lumelle
uskaltautuminen**

Millainen toimintaympäristö tuottaa elämästä haltioitumista, ilahtumista ja kukoistamista?

- A** Kokemus omaehtoisuudesta
- B** Kokemus pystyvyydestä
- C** Kokemus yhteenkuulumisesta

Deci, E. L., Ryan, R. M., & Guay, F. (2013). Self-determination theory and actualization of human potential. Teoksessa D. McInerney, H. Marsh, R. Craven, & F. Guay (Eds.), *Theory driving research: New wave perspectives on self processes and human development*. Charlotte, NC: Information Age Press. 109-133.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2012). Self-determination theory. Teoksessa P. A. M. Van Lange, A. W. Kruglanski, & E. T. Higgins (Eds.), *Handbook of theories of social psychology: Vol. 1*. Thousand Oaks, CA: Sage. 416-437

Deci, E. & Ryan, R. (2008). Self-Determination Theory: A Macrotheory of Human Motivation, Development, and Health. *Canadian Psychology* 49(3), 182–185.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The 'what' and 'why' of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11, 227-268.

Deci, E., & Flaste, R. (1995). *Why We Do What We Do. Understanding Self-Motivating*. New York: Penguin.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68-78.

LOPUKSI

Sivistymisen haaste kietoutuu
yhteenkuulumisen,
itsekunnioituksen,
aikaansaamisen,
rakkauden ja
ilon ympärille?

elämän ilo

*Ilman iloa ei ole elämää,
vaikka ihmisellä olisi kaksitoista autoa, kuusi
hovimestaria, linna, yksityinen kappeli ja
pommisuoja.*

– Henry Miller